

da su se ozbiljno pripremili da počnu s iskapanjem. Vjerujemo da su došli da to bolji uvjeti, jer postojećem društvu i njegovim ustanovama nije nipošto na pameti da se zataškuje istina o hrvatskoj povijesti.

Mile Bogović

365. OBLJETNICA GIMNAZIJE U RIJECI

Zbornik radova s dvodnevnog znanstvenog skupa uz 365. godinu osnutka Gimnazije, izdala Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci, Rijeka 1993, 92 str.

Prošle godine navršilo se 365 godina otkako su 1627. godine isusovci na Rijeci otvorili gimnaziju. *Sušačka gimnazija*, osjećajući se *nasljednicom te isusovačke škole*, priredila je za tu prigodu 23. i 24. studenoga prošle godine znanstveni skup na kojem je nastupilo sa svojim izlaganjima više povjesničara i jezikoslovaca. Naime, skup je imao dva dijela: prvi dan nastupili su povjesničari i svojim priložima pokušali unijeti više svjetla u prošlost ne samo Riječke gimnazije nego i grada gdje je ona djelovala i djeluje; drugi dan nastupili su jezikoslovci koji su svoja predavanja posvetili *Ljudevitu Jonkeu*, poznatom našem jezikoslovcu, koji je od 1933. do 1940. predavao hrvatski jezik na *Sušačkoj gimnaziji*.

U Zborniku su radovi s tog dvodnevnog skupa. Povijesni radovi: *Iz starije sušačke prošlosti* (L. Margetić), *Političke prilike u Sušaku od ugarsko-hrvatske nagodbe do 1924.* (Lj. Toševa-Karpowicz), *Prilozi za povijest Riječke gimnazije iz Biskupskog arhiva u Senju* (M. Bogović), *Prilog o riječko-sušačkoj gimnaziji u nagodbeno doba* (P. Strčić). Lingvistički radovi: *Pet prekretnica u životu i djelu Ljudevita Jonkea* (M. Samardžija), *Ljudevit Jonke i češka književnost* (D. Stolac), *Ljudevit Jonke i devetnaesto stoljeće* (L. Badurina), *Ljudevit Jonke i "Novi sad"* (J. Silić) i *Sedam sušačkih godina profesora Jonkea* (G. Bogdanović). Na kraju je *bibliografija radova* Ljudevita Jonkea objavljenih u časopisu "Jezik" u razdoblju od 1952. do 1979. godine.

Sa stajališta crkvene povijesti najvažniji je članak M. Bogovića jer se u njemu vidi veza te Gimnazije s upravom biskupije u Senju u 19. stoljeću (str. 17-36). Tu je popis i glavni sadržaj onih gimnazijskih Izvješća između 1822. do 1850. koji su sačuvani u *Biskupskom arhivu u Senju*, a potom slijedi popis važnijih spisa u istom Arhivu koji se odnose na Gimnaziju između 1834. i 1870.

Šteta je što *Zbornik* nema uvoda koji bi uveo čitatelja u sam smisao znanstvenog skupa i povezao ove znanstvene radove o Gimnaziji s onim prethodnima, jer je o toj gimnaziji već bilo mnogo toga do sada napisano.

Franjo Velčić

KRČKI KALENDAR 1993, Glosa, Krk 1993, 190 stranica.

U nakani da se u ovom Časopisu zabilježe svi naslovi koji se tiču crkvene problematike na području Riječke metropolije, vrijedi osvrnuti se na ponovno izdanje *Krčkog Kalendara* za 1993. godinu. Zamisao je to glavnog urednika prof. Josipa Žgaljića, Krčanina, u izdanju »Glosa« iz Rijeke.

Pod tim istim nazivom, naime, u dva navrata je već izlazio godišnjak za Krčane i to: u Zagrebu od 1938. do 1941. i u New Yorku od 1952. do 1955. godine. U oba slučaja iz »izgnanstva«, a ovaj puta, nadamo se i u buduće, iz Domovine.

Pored zanimljivih statističkih podataka o kretanju stanovništva od 1948. do 1991. godine, o »kretanju« stanovništva, ali ovaj puta uz pomoć prezimena, u članku: »1980 krčkih prezimena« iz pera Franje Matejčića proizlazi činjenica da su »tuđa« prezimena nadmašila otočka. O geografskom položaju otoka Krka piše dr. Petrica Novosel-Žic. Pored općepovijesnih tema s obzirom na otok Krk (dr. Petar Strčić: *Pregled povijesti otoka Krka* i dr. Franjo Velčić: *Pregled povijesti Krčke biskupije*) vrijedi zabilježiti vrijedni informativni članak Slavka Zeca: *Školovanje krčkih studenata na papinskim sveučilištima u Rimu* i prigodni članak dr. Antona Bozanića: *Dragutin Parčić hrvatski jezikoslovac i glagoljaš*, u povodu stote obljetnice Parčićeva misala (1893-1993), te prikaz Irvina Lukežića: *Krčki časopisi početkom stoljeća*, a to su zapravo izdanja krčke, biskupijske tiskare »Kurykta«.

Pisanom (lirskom) otočkom besjedom zanimaju se dr. Katica Ivanišević: *Poezija pučkih pjesnika otoka Krka*, i dr. Mirjana Strčić, Frankopan i Dvorničkić najznamenitiji pjesnici s otoka Krka. O Pupačićevoj ljubavi za otok Krk piše Davir Šošić u članku: *Sudbinska veza Josipa Pupačića za Omišalj*, dok o znamenitim krčanima tijekom povijesti, kojih nije malen broj, piše dr. Petar Strčić.

O glagoljaškoj baštini, čime se ovaj otok može podičiti, piše zanimljivi članak dr. Milorad Stojević: *Amerikanske Glagoljske bilješke Antuna Žuvića Marulića*.

Pored raznih tema iz oblasti privrede naći ćemo članak Dragutina Žica: *Razvoj nautičkog turizma na otoku Krku* te Zdenka Cerovića: *Turizam otoka Krka*